

J.N.
124/
23

II i
1956

M. JOH. JACOB STÜBELIUS,

Rektor Illustris Scholæ Miſenſis,

Ad Actum Dramatico-Oratorium,

Festo teropori huic convenientem, & Feriali, II.

horâ pomerid. III. in Auditorio majore
instituentum,

in quo

GEORGIUS ADAMUS HOESCHELIUS, Dresdensis, repræsentabit binis
Orationibus Latinis,

1. JOSEPHUM ob MARIAM gravidam sollicitum & dubitantem,
2. Post quietem erigilantem, & sedatis animi motibus, domum ducentem illam.

CHRISTIANUS LUDOVICUS PFIZERUS, Lipsiens. ANGELUM sisset
JOSEPHO in somno apparentem, eumq; confirmantem & instruientem,
Versibus Latin. Hexametris, intermixtis Phalæis.

JOANN. FRIDERICUS GROSSIUS, Frauenhayn. exhibebit MARIAM
laudantem DEUM & JOSEPHUM suum erigentem, Oratione Latinâ
solutâ. Et

GEORGIUS FRIDERICUS SCHMIEDERUS, Borschützenf. induet personam
ESAIÆ, explicantis mysterium à se proditum, de Virgine filium pariturâ,
Immanuelem dicendum, sermone Græco.

Adfuturos nobis invitat Fautores & Amicos

humanissimâ ratione

HAC DISSERTATIONE

de JOSEPHO Christi nutricio, fabro lignario,
superstitiosè culto.

* * *

Valedixere nobis hæcenus in Academiis dimissi,

JOANN. ADOLPHUS SEYFFARTUS, Ablaffenf. Oratione præmissâ de
Curiosis hujus ætatis, & adjuncto Carmine Græco Heroico; Cui respondit
CHRISTIAN HEINRICUS SCHÆFFERUS, Dresdens. Elegiâ Latinâ.

CAROLUS RUDOLPH, de MILCKAU, Eqves Misn. de Militibus Eruditis
Oratione, comitante hanc Carmine Germanico; quem excepit
Carmine propemptico, simili genere, NICOLAUS ALBERT. BOETTICHERUS,
Kirchhayn.

JOANN. BENJAMIN MÜNCH, Dresd. Oratione de Ominibus & Imprecationibus
Preceptorum, addito Carmine Heroico Latino; cui felicem egressum
optavit Carm. Aleaico GEORGIUS ADAM HOESCHEL, Dresdensis.

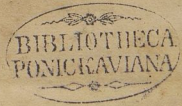
JOANN. GOTTLÖB MANITIUS, Burckertswald. Oratione de Controversiâ
Quæsnellianâ & eventu ejus futuro, ac vale dicto supremo Versibus
Germanicis; Cui similibus respondit JOANNES CHRISTIANUS
FUNCCIUS, Wilsdrupp. Et

EHRENFRIED AUGUSTUS de TAUBENHEIM, Eqves Misn. Oratione
de Nobilitate absq; virtutibus ignobili, annexo luculento Carm. Germ.
Cui propempt. cecinit simili NIC. ALB. BOETTICHERUS, Kirchhayn.

MISENÆ,

Typis JOACH. ERNEST. SPAHNII, MDCCXVIII.

fff

IPSE fecit & faciet!

Edi aliquando, cum, qui dicturi erant, indicandi essent, JOSEPHUM, haud verum CHRISTI Patrem, uti à Barlaeo dicitur, NON SENEM, qualem Poëtae ac pictores fingunt. Jam in hoc Festo Eundem lignarium dabo fabrum, *superstitiose ab iis, qui sacra colunt Pontificia, cultum.* Faber utique is fuit abjectioris inter opifices conditionis. Arguerunt hoc satis, qui Nazarerhi cum eo intra ejusdem oppidi vicos vixere. Cum ibi Christus,

patriæ huic suæ pro educatione repositurus beneficium, quo majus & excellentius nullum, salutifera doceret, multi è civibus, audientes ipsum, stupore defixi adsistere. Res mira & inexpectata movit eos, ut dicerent: Unde ab hoc hausta sunt ista, & quæ sapientiâ hæc ex eo elucens? Cui ante ipsum de prodigiis ejusmodi, quæ patrat, operibus, quicquam cognitum est? Memores autem natalium, quæ illis visa, obcuritatis, spernentes eum, illicò hæc addebant: Nonne hic est faber, quem ante paucos annos artem fabrilem, cum Josepho patre (is creditus erat,) exercentem conspeximus? Eum tantum nunc repente magistrum existere, haud quaquam verisimile nobis. Quemadmodum à Matthæo & Marco tradita ista, non sine magnâ commotione animi, legimus. At ô Judices miseris & imprudentes? Vilitas doctoris, oculis oblata, non debet in contentum adducere doctrinam. Consideranda sunt DEI munera, quæ contulit in illum: nec fas est præcipitem esse in sententiâ terenda. Ut Lucas Osiander optimè censuit. Ad Christum quod attinet, Justinus utique in Dialogo cum Tryphone testis est, Christum, fabri filium existimatum, fabrile fecisse opus, juvenem illum. Aded ceciderat è culmine suo, & sic sordescere coeperat posteritas Davidis Regis, cujus aliquæ portiones Josephus & Mariæ, juncta huic patruo suo, ut à Pabebrochio dicitur, licet perquam tenues, erant. Ea sollicitudo doctos non levissimè torfit, quod uterque Christi rerum scriptor Matthæus & Lucas, non Mariæ, ex quâ noster Salvator natus, sed Josephi, quem Patrem ejus naturâ non fuisse, à nullo Christianorum ignoratur, majores enarrasse videtur. Autor tamen Historiæ Eccl. Gothanæ, è multis veterum novorumq; Interpretum involutis difficultatibus, primo loco tenendam hanc eruit sententiam, quæ à Lucâ Mariæ *ἀδελφῆν*, à Matthæo Josephi genus explicatum vult, ut non minus ex adoptione, quam naturali progenie Davidis Messiam descendere appareret. Quod quomodo expeditum det è Chemnitio & Glassio, ex ipso noscatur, non tacente aliorum rationes Matthæum atque Lucam conciliandi. Nos hic limites proposti non transilimus.

Distis illis connubii fœdere copulatis, verum inter se illicò matrimonium fuisse, citra usum tamen ejus, cum Mariâ perpetua manserit. Virgo, Ignatius Hyacinthus Amat de Graveson, Parisiensis Doctor, statuit, ubi de mysteriis & annis Christi dissertavit. Tirinus etiam recedens ab Origene, Hilario, Epiphano, aliis pactam modò Josepho concedentibus, quærit, quomodo voluerit dimittere vel repudiare nondum ductam? Sicut & Maldonatus contendit, cum intellectum esset Mariam uterum gestare, & Josephus eam deterturus fuisset, non sponsam solum, sed nuptam, quoque fuisse, quod aliàs infantis fuisset partus, & à Matthæo Josephus non sponsus Mariæ, sed maritus vocaretur. Quamvis in Actis Eruditorum Decembri mense A. MDCCXIII. judicaretur, fortasse nimis curiosum esse, arcana matrimonii hujus rimari, tutiusque dici cum Basilio, non liquere, cum non pertineant hæc ad fidem. Neque verò silendum, plu-

rimis

rimis credibilius, desponsatam fuisse Mariam Josepho, antequam hic à caelesti nuntio esset monitus, & postea ductam domum. A Nobiliore quopiam ea non erat uxor ducenda. Pauperem & vilem fabrum ejus voluntas divina sociavit, ut perspicue cerneretur, sublimia & splendida hujus mundi non negligi quidem à DEO, sed non ubique humilioribus & obscurioribus praeferi. Causas, ob quas conjugium illud incundum fuerit, longo recenset ordine Bessæus. Constat itaque inter omnes Nazarethanos, cujus essent fortis, qui parentes Christi habebantur. Quapropter, coram ipsis eo sapientissime fermocinante,

*Hæc inter sese præstanti voce susurrant,
Nonne hic est soboles fabri, cui nomen Joseph?
Non Maria est genitrix? Non fratris nota propago est?
Unde igitur legis Doctor, tantæque minister
Virtutis, cedit cui labes victa malorum?*

Qui juveni sunt versus. Offendiculi enim aliquid ab illis hinc erant petitum. Illidebantur petra, quæ nixi surgere debebant. Neque in vitam, neque in doctrinam quicquam, quod carperent, inveniebant, omnia potius in ipso admirantes. Interrogabant modò se invicem, unde homo, inter doctos minimè versatus, nec à primâ inde adolescentiâ literis institutus, talem sibi acquisiverit scientiam. Ex Esaiâ verò cognitum ipsis esse debebat, Messiam à Spiritu sancto unctum iri, Miraculitiam, inquit Augustinus, mirantium, unde sapientia sapientiam haberet, & virtus virtutem? Externa tantummodò rejiciebant, stirpem, vitæ genus, familiam plebejam. Ultra noctuæ istæ non prospiciebant, cum tamen Johannis VII. Capite Doctor sapientissimus vetuerit, secundum speciem objectam sibi pronuntiare, quia maturiore & consultiore utendum esset judicio. Alia generatio, nempe æterna illa intuenda erat. Decussisset illos, recordari Davidis, qui opilio fuerat, luce tamen diviniore tantopere collustratus, & virtute inusitatâ instructus, ut Daniel Tosfanus arbitratur; & Amosi, qui bubulcus, legatorum Christi, qui piscatores fuere, illustribus tamen & magnificis rebus ornati. Quasi verò, ut Chrysostomus ait, non sæpè extiterint insignes Viri, humili & obscuro genere orti, & rursus tererrimi è clarissimo, Catilinæ, Neronis, Juliani. Dum simpliciter *τελειων* sive faber appellatur Josephus, discipuli de eo posse putarunt quidam, qualis fuerit faber, & quam materiam tractarit? S. Ambrosius & Hilarius, unaque cum ipsis Beda, eò propenderunt, ut crediderint, eum fabrum ferrarium fuisse. Hugo murarium vel aurifabrum facit. Chrysostomus, S. Thomas, & complures alii passim lignarium malunt; & Walæus disputavit de eo, an talis fuerit faber, cujus innocentissimum, simplicissimum & maximè necessarium est officium, quo carere homines nequeunt, cum non pauca elegantiae tantum ostentationi luxuria que inserviant. Quare nec Christus indignum se habuit, occupari eo. Certè, fabrum lignarium fuisse, Josephum, affirmat Botlacus in Moralibus Gedanenibus, Caloviusq; idem sentiens, dicit, Christum pariter ad operas ejus adhibitum, testantem ita, se nec plebejos despectosve homines, quales fabri sint vulgò, despicatui habere, eodemque honore cum eminentibus fastigio suo dignari, quippe cunctis absque ullo discrimine in salutem in terras missum. Ostendit sic profecto DEUS, officia sibi non ingrata. Et qui essent, cum labores, quos poscunt illa, sudorem expriment homini, cujus est, præcipiente hoc DEO, effundendo illum parare sibi, quibus vescatur? Bezaleel opifex, lignorum tractandorum gnarissimus, arcam sacratissimam concinnavit. Hic autem ignarius faber, volente id supremo Numine, aluit eum, quem archa illa pulcherrimè adumbravit.

Apud Hieronymum Vidam Josephus, quem fingit hic, rumore de capto Christo excitatum, Nazaretho Hierosolymam properasse, affatur Piliatum, intercedens pro illo:

*Quamvis res impes opera ad fabricilia versum
Exercent, tamen est mihi Regum è stirpe propago.*

Qvid? quod Reges ac Principes non puduit quandoque lignis admovere manus. Ascia quadam arepta Magnus ille Rufforum Imperator Petrus in Batavia materiam, ante aliquot annos, navibus fabricandis aptavit: & torno subinde oblectavit se Saxoniae Septemvir celebris Augustus. Olearius id notavit, quod Persae, quanquam falsò, credant, Davidem opificem, & quidem fabrum fuisse, eudentem corpus munientia. Dædalum fabricam, & in eà instrumenta primum invenisse, Polydorus Vergilius, & Theodorus Janssonius in onomastico rerum inventarum, è Plinio tradidere: & de fabris lignariis Felibien egit uberius in libro de Sculpturâ Gallicè Parisiis edito. Nugator ille facetus Abrahamus à S. Clara in eo libro, in quo cuique operi addictos describit, ob id fabris lignariis quibusque lætandum inquit esse magnopere, quod post DEUM & Mariam Sanctorum nobilissimus in caelo, faber lignarius fuerit, quodque, ut credibile sit, ipse DEI Filius in terris versatus usque ad XXX. ætatis annum, apud nutricium suum fabrilem artem exercuerit. Petrus Labbe in Elogiis sacris argutè ait: *Exercent artem lignariam Josephus & Jesus. Pone tyrocinium DEUS sub homine. Discit aliquis, qui nihil ignorat. Discit fingere rotas, qui finxit stellas. Adspicit laborantes mater, & segmenta colligit. At heu! dedicant arbores, olim cruces futuras. Josephus, non attingeres arborem, si scives, mortem latere in arbore, neque tu, mater, segmenta colligeres. Scit CHRISTUS, & mortis olim futuræ jam faber est. Idem auctor in Epistolâ confidæ Verbi æterni ad B. Virginem;*

*Cum robustos etas firmaverit annos,
Hec erit altori dextra operosa suo
Fabriles habilis tractabit dextra dolabras,
Dextera, quæ magnos est fabricata polos.
Sæpe mihi volucres sinuabitur orbis in orbes,
Unde suis currant noxæ, diesq; rotis.
In nova decisas aptabo sedilia hylvas
Unde sedent propriis fixa elementa locis.
Sæpe arbor iussas ultrò ingeniosa figuras
Induet, artificem devenerata suum
Has operas & quisquis emes, si nomina nōsses
Artificis, fieret quàm tibi dices opus?*

Commisiscitur Poëta quædam, sed convenientiora Christo, quàm Iustantius cum pueris excogitati à monachis globuli sunt, arte ipsius in mures abeuntes. Justinus nobis persuadet, ipsum aratra & juga bouum confecisse. Et plerique interpretes sacri, in eo consentiunt, quod non alienum ab illo fuerit negotium fabrile, qui ad alia longè humiliora se demiserit, cum vero non sit consentaneum, eum in pueritiâ & sequenti ætate otiosum fuisse apud Josephum, quippe obsecundantem præceptis DEI omnibus, adeoque & illi, quo jubemur sudorifero labore alimenta nobis quæritare. Augustinus tamen negat illum fabrilem tractasse artem, qui sermone de nativitate ejus, *Est, inquit, quidem fabri filius, sed ejus, qui fabricatus est mundum, & mentes rudes explanat.* Ex Historiâ Josephi, quam Tillemontius exhibuit, Protevangelio D. Jacobi & Bernardini sermone de S. Josepho, plura de hoc, non adducam. Admodum est memorabile, quod à Sozomeno narratur de

Libanio Sophista, Pædagogum quendam Christianum interrogante, quid
 faber ille Jesus ageret, cui responsum ab isto: Fabricat loculum Julia-
 no. Emanuel Thefaurus, ut sermo nimis Ingeniosus est, hæc scripsit:
*Filius Davidis fuit & faber. Quis credat? Regia Davidis linea in materia-
 rio finitur, novæ nimirum nobilitatis fabro. Nam retrograda generis claritas à DEO in fabrum, à fabro in Reges proavos refunditur. O nexa providentia opera! Regalis Genealogie princeps Adam, postremus Joseph. Ille agricola, hic faber. Lignum peccati materiam ille servit, hic secuit. Haud alienum à Christi Patre ministerium. Quid enim DEUS nisi faber? Tornare orbem, inspicere montes, dolare campos, excidere homines, fabrilia sunt. Verè ut dicas fabrum DEUM & fabri filium Responderunt morienti Christo hi natales, ut inter eandem artem viveret & occumberet. Malleus, forfex, te-
 rebrae, clavi, ligna, vitæ ministeria, mortis instrumenta fuere. Eademque domestica arte cune dolantur & cruce. Suae igitur neci nascendo præcludit, dum cum fabro nascitur. Nec minor Davide Josephus. Aratum regnum gerit in officinâ. Stant illi sua Imperii signa, fabriles secures, & lignei fasces, quos Puer alligat. Et rursus in insculptam ligno Mariæ Imaginem: Quod fabri materiae nubilus adheret forma, speciosum cum fabro conjugium resert, inò in conjugio celibatum. Nam si statua nuberet, sic nuberet. Placent ista Martini Hayneccii, Rectoris olim Illustris Iudi Grimmenfis in oratione de disciplinâ scholasticâ: Quid ab eo discipline intermissum est? Paret ipse DEUS immortalis mortalibus homunculis, subicit se fabricator & servator orbis fabro minutulo, rudi, pauperi, &c. Videte, quomodo DEI Filius se exinaniverit! Quid minus autem dignitatis JOSEPHO fuit in terrâ, hoc plus ejus attributum ipsi est post supra fata, serò quidem, at eo gloriosius, postquam tot seculis inglorius latuit, ut Dannhauerus, & neglectus fuit, ut Cornelius à Lapide loquitur; augeturque indies magis gloria ejus, ut Wemmerius ait. Carolus Stengelius in libro de historia & officio B. Josephi, ineptissime dicam an irreligiosissime? disserit ita: Reliqui sancti, angeli etiam & Seraphini, ut deprecatores postulant aliquid à Christo Domino suo, tanquam servi: Joseph autem pro autoritate quodammodo, tanquam Pater illius, cui sanè, sicut in terris, Christus, acceptæ beneficentiæ non immemor, ad nutum affectu filii obedit. Adoratur sollicitè, ut è Joh. Wilfoni exercitiis piis, quæ vocat, perspicitur. Festum ei celebratur, ut è Bessæo, ordo in honorem ejus institutus est, ut è Micrælio liquet. Patronum Austriae legit Leopoldus Imperator, quod Hoffmannus memoravit. Sicut Bohemi quoque se fidei ejus commiserè, quod è Jesuitâ Joh. Jahodâ discimus; Bavari cum primis, qui ei plurimum tribuunt, de quo Brebcrus videndus, Autor Itinerarii Germanico-Politici accusat Bavaros, quod eum pro terrestri DEO commendent, & mirari se dicit, quod non suum Patronum Antonium Josepho prætulerint. Universa Bavaria, ut Maierus habet, flexis poplitibus eum veneratur. Quibus non eum encomiis extollit Carmelita ille P. Andreas de S. Theresiâ in concione Anno MDC LXXIV. evulgatâ? In Trinitate ibi creatâ qualem Gerson jam in terris paravit, constituit eum tertiam personam, juxta Jesum & Mariam. Nominat omnipotentem, alterum Consalvatorem mundi, Spiritum Sanctum incarnatum. Abrahamus à S. Clara jam allegatus, in Laudatione Josephi ex amore profectâ, & Anno MDCLXXV. publico communicatâ, in quâ eum præconiis multis egregiis extulit, inter alia Tutelarem Angelum & Patronum Christi dixit,*

PKT. 1956

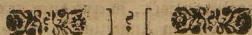
X3682088

qualis nullus Angelus esse potuisset. Cui superstitioni Damascenus ævo suo, & Bernhardus suis elogiis invidendis prælusere, quorum alter jactavit legem ab eo ad tenebrarum usque servatam, alter eum solum à DEO magni consilii Coadjutorem adhibitum. Gersonius Mariam dicit & Josephum conversos æqualiter vultus in JESUM habuisse, velut Cherubinos duos Mosaicos in arcam, quorum alterum Viri, alterum Mulieris monstrasse formam, Arias Montanus tradit. Jahoda dictus fabulatur, eum, ut Mariam, corpore atque animo in caelos assumptum, & tres, JESUM, Mariam & Josephum testimonium dicere in terris, hosque tres unum esse. Tædet impiarum istiusmodi nugarum. Atlantem rectius appelles, qui non cælum, sed cæli conditorum portavit; palum, cui ceu fulcimento vitis applicata fuit, in qua nos palmites, nutritorem sui nutritoris. Josephum Jacobi filium, toti Ægypto & adjacentibus ei provinciis alimenta suppeditasse, hunc Josephum omnium cælorum terrarumque Domino, viventes, quæ patet orbis, omnes alenti. Abiit autem, ut velimus cum Carmelitâ illo insanire ac Christum facere portam cæli, quam Josephus felicissimus faber fabricarit, & prædicare cum eo, quod divina Majestas non majoribus colatur obsequiis quam Josephus, cui etiam JESUS & Maria ministrent, quod Christus ipsi claves Paradisi cesserit, aut quod beatiore Genii ^{τελειων} ipsi canere teneantur. Vovit ei statim Viennæ ponendam Leopoldus, Imperator, quam filius ejus & successor Josephus, Anno MDCCVI. erexit solennitèr, descriptam depictamque in augustissimi Leopoldi vitâ, Lipsiæ Anno MDCCIX. publicatâ. De caligis aut oreis Josephi, quas Papicolæ venerentur, Calvinus admonitione de Reliquiis hariolatur, lixæ illas ejusdam aut caculæ fuisse. Simplicitate magis innocuâ factum, ut, Melzero id referente, Schneebergæ fodina quædam metallica, & urbecula quædam in montanis Misnæ agris, nomen à Josepho fuerit sortita.

* * *

Perorârunt SEYFFARTUS in prosâ de inimicis veritatis Religionis nostræ præjudiciis. HOLLIUS Svasoriam recitavit ad Imperatorem Carolum VI. ut conditiones pacis cum Turcis moderetur. PFIZERUS Oratione Latinâ negavit Patri convenire filii damnationem ad mortem. SCHMIEDERUS aliâ severitatem Patris approbavit in supplicio maligniori filio inferendo. J.E.GROSSIUS de jectando in hortis secessu verba fecit. DOEBELIUS Electorum Saxonie Conjuges laudavit ob subvertatam à se puriorem religionem. C.G.MEISELIUS carpenti alios temere libidinem reprehendit. PIETZSCHIUS Alberonium Carâ. cum Tb. Volseo comparavit. &c.

F I N I S.

1078

110.

M. JOH. JACOB STÜBELIUS,

Rector Illustris Scholæ Misnensis,

Ad Actum Dramatico-Oratorium,

Festo temporis huic convenientem, & Feriali, II.

horâ pomerid. III. in Auditorio majore

instituentium,

in quo

GEORGIUS ADAMUS HOESCHELIUS, Dresdensis, repræsentabit binis
Orationibus Latinis,

1. JOSEPHUM ob MARIAM gravidam sollicitum & dubitantem,
2. Post quietem evigilantem, & sedatis animi motibus, domum ducentem illam.

CHRISTIANUS LUDOVICUS PFIZERUS, Lipsiens. ANGELUM sisset
JOSEPHO in somno apparentem, eumq. confirmantem & insruentem,
Versibus Latin. Hexametris, intermixtis Phallicis.

JOANN. FRIDERICUS GROSSIUS, Frauenhayn exhibebit MARIAM
laudantem DEUM & JOSEPHUM suum erigentem, Oratione Latinâ
solutâ. Et

GEORGIUS FRIDERICUS SCHMIEDERUS, Borschützenf. induet personam
ESAIÆ, explicantis mysterium à se proditum, de Virgine filium pariturâ,
Immanuelem dicendum, sermone Græco.

Adfuturos nobis invitat Fautores & Amicos

humanissimâ ratione

HAC DISSERTATIONE

de JOSEPHO Christi nutricio, fabro lignario,
superstitiosè culto.

* * *

Valedixere nobis hæcenus in Academiis dimissi,

JOANN. ADOLPHUS SEYFFARTUS, Ablassenf. Oratione præmissâ

CARC
C
D
JOAN
fi
g
D
JOAN
fi
G
F
EHRE
de
C

MISENÆ,

Typis JOACH. ERNEST. SPAHNII, MDCCXVIII.

fff

